

<https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series14.2022.28.23>

УДК: 378.016:78

Янь Інши

Формування вокально-виконавської компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва як складова підготовки фахівців нового формату

У статті висвітлено актуальну проблему сучасної мистецької педагогіки – формування вокально-виконавської компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва, значущої складової підготовки фахівців нового формату. Автором проаналізовано значний масив досліджень вітчизняних науковців з означеної проблеми, наведено різні визначення професійної компетентності майбутніх музикантів-педагогів. Акцентовано увагу на тлумаченнях означеного феномена. Розглянуто різні наукові погляди на специфіку і складники вокального виконавства та відповідно виявлено ряд значущих чинників формування компетентності у обраному напрямку підготовки фахівців нового формату. Виявлено групи професійних компетенцій: особистісні, професійно-педагогічні й функціональні професійні компетенції; проаналізовано тлумачення музично-виконавської компетентності; проаналізовано авторські моделі формування компетентностей спеціалістів мистецької сфери, виокремлено ключові чинники вокально-виконавської компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва; науковий пошук у визначенні тлумачення вокально-виконавської компетентності дозволив виокремити наступні компоненти структури формування вокально-виконавської компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва: мотиваційно-спрямований; знаннєво-іноваційний; виконавсько-креативний.

Ключові слова: музична компетентність, майбутні вчителі музичного мистецтва, вокально-виконавська компетентність, структура, компоненти.

Вступ. Формування вокально-виконавської компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва – значуща складова підготовки фахівців нового формату, додаткова можливість знайдення нових шляхів фахового удосконалення в умовах глобалізаційних змін в освіті. Якщо зосереджено виокремити науковий погляд на освіту як на процес навчання, виховання та розвитку особистості то можна виділити певні стійкі тенденції та особливості освіти: випереджувальний характер освіти; навчання упродовж життя; широке впровадження методів інноваційного і розвивального навчання; орієнтація освіти на саморозвиток особистості (особистісно-орієнтована освіта); гуманізація, гуманітаризація вищої професійної освіти; діяльнісна спрямованість, цілісність освіти тощо. Якщо розглянути освіту як результат навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти, можна виокремити тенденції щодо підвищення освітнього рівня населення і значущості освіти, адже освіта стає пріоритетною цінністю особистості.

На сьогодні спостерігається підвищення потреб соціуму до отримання вищої освіти, тому головним завданням всіх національних освітніх систем, зокрема вищої освіти в Україні, є надання освітніх послуг всім, хто цього прагне, без виключення. Набуття особистістю, що прагне розвиватись та самостверджуватись, таких компетентностей, які допоможуть ефективніше проявитися у професійній сфері. Вони стануть фундаментом, з яким випускник ЗВО вийде у реальне життя з подальшою розбудовою власного успішного професійного шляху. До важливих складових професійної компетентності віднесено: соціальну (здатність людини вибудувати стратегії взаємодії з людьми); інформаційну (здатність аналізувати, обробляти й передавати інформацію безпосередньо та за допомогою сучасних інформаційних технологій) і презентаційну (здатність успішно представляти (репрезентувати) результати своєї професійної діяльності).

У значущих для нашого дослідження публікаціях ми знаходимо наступну акцентуацію щодо необхідності розвитку комунікативно-успішної особистості в професійній сфері [2]. Зокрема, це навички та уміння проведення вокально-виконавської іміджевої самопрезентації, тому важливою складовою фахової підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва є сформованість уміння наближеного до професійного, або ж професійного володіння власним голосом, набуття достатнього для подальшої публічно-виконавської практики вокального репертуару.

Окрім того, вплетіння елементів концертно-освітньої діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва (за Т. Жигінас), значно збагатить вокально-концертну програму, запропоновану до прослуховування. Адже завчасна підготовка сценаріїв до вокальних концертних програм, це досить значущі вміння – вокально-виконавські та просвітницько-презентаційні, що значно збагачують концертну програму нашого вокаліста-випускника елементами іміджевого конферансу, роблять неповторною вокальну концертно-виконавську програму та виступають значущими вокально-виконавськими компетенціями фахівця.

Окрім того, студенти, що прагнуть поєднати педагогічну та вокально-виконавську складові професійної самореалізації упродовж усього терміну навчання, повинні створити неповторний виконавський імідж, бути артистичними, володіти сценічно-технічними прийомами для подальшої публічно-виконавської діяльності, що входить за ознаками в коло презентаційних умінь комплексу вокально-виконавської компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва.

Закріплення поняття «компетентності» як результату навчання створює умови для подальшого успішного здійснення професійної діяльності та продовження навчання упродовж життя, актуалізує особливі співвіднесені з набутим фахом, компетентності.

На думку провідних науковців, підготовка компетентних фахівців, педагогів-музикантів знаходиться у прямій залежності від засвоєного у роки навчання комплексу мистецтв в інтегративному поєднанні всіх його видів. У циклі навчальних дисциплін поєднано ознайомлення студентів з різними художніми явищами, що утворює унікальний тезаурус ціннісного бачення та цілісного сприймання художньої культури. Слід зазначити, що незважаючи на плідне поле наукових досліджень в обраному напрямку, ми й до сьогодні відчуваємо потребу в розкритті різноманітних граней компетентності як поняття. Наразі, поняття професійної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва вимагає глибокого осмислення специфіки і змістовного наповнення відповідних освітніх програм, що мають відповідати вимогам Болонської угоди та європейським стандартам якості. Узагальнено можна виявити спільність у тлумаченнях даного поняття зокрема, пов'язаних з готовністю студентів до здійснення професійної музично-педагогічної діяльності в шкільному та позашкільному середовищі, та співвіднесених зі здатністю до успішної фахової самореалізації, творчим розвитком та відповідними творчими виявами особистості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій за обраною тематикою. Теоретико-методичні положення компетентнісного підходу розкриті в працях Н. Бібік, І. Булах, В. Краєвського, Н. Кузнецової, О. Пометун, С. Сисоевої, А. Хуторського та ін. Концептуальним основи вище зазначеного підходу у галузі психології та педагогіки представили у наступних ґрунтовних авторських працях (І. Зимня, І. Зязюн, О. Савченко, О. Овчарук та ін.).

Формування професійної компетентності вчителя музичного мистецтва стало предметом досліджень багатьох провідних науковців: Л. Василенко, Н. Гузій, А. Козир, Л. Масол, О. Олексюк, Г. Падалки, Є. Проворової, О. Ростовського, Р. Савченко, Я. Сверлюк, О. Хижної, Н. Цюлюпи, О. Щолокової, В. Шульгіної та ін. Різні аспекти формування професійної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва висвітлено вітчизняними та зарубіжними дослідниками: Л. Гаврілова, О. Горбенко, О. Єременко, Т. Карпенко, Л. Козирева, М. Михаськова, І. Полубоярина, Є. Проворова, А. Растригіна та ін. Вони розглядають музичне виконавство майбутнього вчителя музики, виходячи з його специфіки та враховуючи засоби виконавства, інструментальне або ж вокальне (зрідка, опрацьовується ідея вокально-виконавського характеру діяльності), яке трактується в основному як вагома частка, або компонент у структурі професійної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва.

Відзначимо й плідні наукові розробки х питань інструментально-виконавської підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, які висвітлено в наукових дослідженнях Л. Гусейнової, А. Зайцевої, Н. Згурської, В. Крицького, Т. Пляченко, Г. Саїк, О. Щербініної, Т. Юник та ін. Досвід формування й розвитку виконавських умінь студентів мистецьких факультетів ЗВО України опрацьовано у наукових роботах Б. Бриліна, В. Воєводіна, М. Гуральник, О. Ільченко, М. Канерштейна, В. Кучерук, Н. Кучерук, І. Мариніна, В. Федоришина та ін. Лише нещодавно дослідники та науковці почали ґрунтовніше опрацьовувати саме виконавську складову (В. Бурназова, О. Бурська, О. Горбенко, Н. Мосенко, І. Мостова, Т. Підварко, Т. Пляченко та ін.), натомість, вокально-виконавська складова ще не стала об'єктом ґрунтовних досліджень за обраним напрямом. Наразі, у наукових роботах виявлено уважність до набуття майбутніми педагогами-музикантами виконавських умінь і навичок (технічних і художніх навичок), адже випускник повинен знати форми і методи роботи з підростаючим поколінням, студентством та ін., вміти організувати навчальну, виховну, творчу та концертну роботу; критично осмислювати духовно-культурні реалізації, художньо інтерпретувати музичні твори; добирати, аналізувати та систематизувати навчальний і концертний репертуар, необхідний для виконання функціональних обов'язків майбутнього вчителя музичного мистецтва, вокаліста-виконавця.

Проте, виявлено роботи в яких досліджувались аспекти, суголосні нашому спрямуванню, зокрема, поняття «вокальна компетентність» майбутнього вчителя музичного мистецтва, яке тлумачиться, як здатність до самостійно-творчої, художньо-інтерпретаційної та вокально-педагогічної діяльності, спрямованої на удосконалення процесу музично-виконавської та методичної підготовки (С. Гмиріна, Н. Косінська, Н. Овчаренко, В. Черкасов, Лі Чуньпен, А. Шпирка). Також можна виокремити узагальнене поняття вокальної компетентності як результату професійного навчання майбутніх учителів музичного мистецтва у класі постановки голосу, здатності студентів до втілення художньо-образного змісту вокального твору на основі опанування і вдосконалення комплексу вокально-виконавських, вокально-технічних знань, умінь, навичок, надбань у галузі вокального мистецтва [5, с. 114].

Метою даного дослідження є визначення структурних компонентів вокально-виконавської компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва.

Виклад основного матеріалу. На сьогодні вокальна підготовка проходить у індивідуальній формі роботи зі студентами з дисциплін «Вокал», «Постановка голосу», що складає унікальне явище індивідуального підбору ціннісного вокального

репертуару. Саме індивідуальна форма підготовки передбачає особистісно-орієнтований підхід у доборі вокального репертуару відповідно до рівня вокальних здібностей, творчих можливостей, навчальних можливостей та ін. Цей процес є довготривалим, що підтримано й науковою думкою (В. Антонюк, Н. Гребенюк, С. Гмиріної, Лі Чуньпен). Зазвичай, він відбувається за встановленими етапами. Так дослідницею В. Кузмічовою [6] запропоновано поетапне формування вокальної компетентності: початковий (інформаційний), комплексний (операційний), рефлексивно-продуктивний етапи. На початковому, інформаційно-організаційному етапі заняття «кваліфікований викладач складає план роботи базуючись на природних даних співака, допомагає сформуванню та оволодіти вокальними вміннями та навичками: вокальним диханням, способами звуковедення, звукоутворенням (обмежена ділянка діапазону), співочою поставою, опорою та атакою звуку, вірною співацькою позицією, вокальною дикцією та артикуляцією; розвинути почуття смаку та артистизм. На даному етапі бажано націлювати здобувачів на стимулювання творчо-пізнавальної активності в процесі вокально-виконавської діяльності. На другому операційно-комплексному етапі поступово формується повноцінний тембральний діапазон, засвоюються основні види звуковедення та елементи вокальної техніки, розвивається вокальний слух, співацька дикція та артикуляція; проявляються педагогічна ерудованість та аналітичні вміння, щодо оволодіння сучасними технологіями вокального навчання. На завершальному, продуктивно-рефлексивному етапі формування вокальної компетентності удосконалюються набуті знання, уміння та навички у комплексі з вирішенням художньо-естетичних та виконавських завдань спрямованих на виховання творчої особистості; проявляється рівень сформованості набутої вокально-педагогічної ерудованості та саморегуляції, рефлексивне осмислення специфіки майбутньої вокально-педагогічної діяльності. Захопленість творчим характером професії, ціннісне ставлення до вокального мистецтва, осмислений науковий підхід до процесу навчання здобувачів дають змогу впливати на процес формування вокальної компетентності».

У процесі формування вокально-виконавської компетентності важливого значення слід надавати й методичному забезпеченню, яке спрямоване на підвищення якості навчання, підсилення мотивації щодо обраного фаху та включає також володіння спеціальними вокальними методиками, до яких ми відносимо методику підготовки до публічно-виконавської діяльності (участі в концертах, вокальних конкурсах та фестивалях тощо). Загалом відомі такі методи вокальної підготовки: опанування музично-теоретичними знаннями, самостійна робота над вправами (дихальні, дикційні, артикуляційні, розспівування), творчі (інсценізація вокальних творів, виконавський показ, драматизація, ілюстрування, особистісна креативність), фонетичний (робота з літературним текстом), концентричний, порівняльний аналіз, пояснювально-ілюстративний, та інші [2, с. 27].

У практиці академічного вокального співу активно використовуються вокальні твори різними мовами, тому цілком органічним вважаємо уведення методу орфоепічного методу, в практиці активно застосовується фонетичний метод. Вокальні вправи та вокалізи, як засіб розвитку співацького голосу, сприяють подальшому досягненню необхідного технічного рівня у виконанні різножанрових вокальних творів [7].

Згідно аналізу наукових джерел у практиці вітчизняного вокального виховання використовується принцип опори на українську класику, використання українських співацьких традицій (балади, народні пісні, колядки, щедрівки, романси),

використання кращих вокальних методик вітчизняних педагогів-вокалістів (П. Голубєва; М. Микиша, О. Мишуга, О. Муравйова, М. Донець-Тессейер та ін.), формування стилю «українського бельканто» з опорою на досягнення зарубіжних педагогів-вокалістів (Дж. Барра, М. Гарсія, М. Глінка, М. Маркезі, Ф. Ламперти, Дж. Лаурі-Вольпі та ін).

Дослідники вказують на значимість творчого підходу, адже формування вокально-виконавської компетентності сприяють творчі контакти, творча атмосфера, в якій формується зазначена ціннісна якість, «творчий підхід здобувача до навчального процесу, що реалізується за наступними напрямками: свідомою роботою над недоліками звукоутворення та високою співацькою формантою; самостійне прослуховування вокальних творів у виконанні всесвітньовідомих вітчизняних і зарубіжних оперних та камерних співаків; відвідування міських мистецьких заходів (оперний театр, театр оперети, філармонія, концертні заходи за участю провідних майстрів вокального мистецтва); відео-перегляд в internet-ресурсах, відвідування та аналіз майстер-класів провідних педагогів минулого та сучасності; самостійний добір навчального вокального репертуару та пісень шкільного репертуару [9].

Окрім того, слід зосередити увагу на уведення аксіологічно-когнітивного підходу щодо індивідуальної вокально-виконавської траєкторії розвитку співака та формування вокально-виконавської компетентності. З одного боку атмосфера творчості в оточенні студента, спрямованого на саморозвиток та самовдосконалення, сприяє налаштованості на творчий акт. З іншого індивідуальний підбір вокального репертуару підтримується особистісно-орієнтованим підходом до стратегії розвитку вокаліста-виконавця, в майбутньому. Аксіологічно-когнітивний підхід підтримується ідеєю набуття ціннісного репертуару студентом та отриманням ефекту задоволення результатом передачі вокальних цінностей засобами вокального виконавства при безпосередньому творчому контакті з аудиторією слухачів. На сьогодні, вкрай значущим аспектом є використання інноваційних технологій у навчанні та творчості, адже викладені досконалі вокальні твори у мережу інтернет сприятимуть просуванню молодого співака, допоможуть створити порт-фолію та встановлювати контакти зі слухачами у віртуальному просторі. Використання інноваційних технологій майбутніми вчителями музичного мистецтва не вичерпується наведеним з практики прикладом, а висуває на перші шпальта проблему використання інтернет-ресурсів для створення творчих платформ, які можуть поєднувати навчально-виховну та виконавську складові, збирати коло прихильників вокального мистецтва, допоможуть створювати віртуальне освітнє середовище компетентному вокалісту-виконавцю, здатному проводити й педагогічно-доцільну (в межах інтернет-простору) працю.

Окрім того, ефективність формування вокально-виконавської компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва підтримується ідеєю їх участі в концертно-виконавській та конкурсно-фестивальній діяльності, оскільки така форма роботи передбачає публічне виконання вокальних творів, що сприятиме придбання додаткових компетентностей молодим співакам (самовдосконалюватись, набувати публічно-виконавського досвіду, демонструвати свої співацькі здібності, отримувати нагороди, відзнаки, розкривати потаємні підвалини власного емоційно-чуттєвого та вокально-виконавського досвіду тощо).

Особливу увагу ми звертаємо на створення творчого іміджу співака, адже формування вокально-виконавської компетентності передбачає успішну вокально-виконавську діяльність у середовищі однодумців, творчих особистостей, молоді, яка

прагне до співацького саморозвитку. Тому, окрім професійного оволодіння власним голосом, набуттям доцільного та ціннісного вокального репертуару, підготовка фахівця має підтримуватися ще й вокально-виконавським іміджем педагога вокаліста-виконавця, новатора.

Специфіка формування вокально-виконавської компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва полягає в роботі над постійним самовдосконаленням та розширенні горизонтів щодо передбачення майбутнього в сфері мистецької фахової реалізації, адже вокально-виконавська компетентність відображає якість фахової підготовки та надає додаткові можливості реалізації у подальшій педагогічній діяльності: навчально-виховній, науково-практичній, методичній, вокально-виконавській. Суспільство очікує оновлення в освітній сфері, а молодь очікує здібних та палких у творчості педагогів-новаторів зі сформованою вокально-виконавською компетентністю, інтегрованою професійно-особистісною якістю – набувати, вдосконалювати і транслювати цінності вокального мистецтва. Це підтримується й одним із влучних визначень феномена професійної (фахової) компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва (за М. Михаськовою), та виявляється як спроможність (здатність) до музично-освітньої діяльності на основі музично-педагогічних знань і вмінь, досвіду емоційно-ціннісного ставлення до явищ музичного мистецтва [8].

Для виявлення компонентної структури формування вокально-виконавської компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва наводимо деякі слушні, з нашої позиції, моделі, в яких виявлені наступні структурні компоненти. Так, дослідниця О. Горбенко виокремлює музично-виконавську компетентність як базову, ключову в системі професійної підготовки вчителя музики та інтерпретує її як інтегровану професійно значущу особистісну якість, що виявляється в здатності вчителя музики до художньої інтерпретації й творчого самовираження в різних видах музично-виконавської діяльності [1, с. 9-10]. Особисто ціннісним вкладом автора є проголошення основоположного значення музично-виконавської діяльності в професійній підготовці майбутнього вчителя музики. Заслуговують наукової уваги наступні структурні компоненти: когнітивний (фахові знання, які є теоретичною й методичною основою ефективної діяльності вчителя), практично-творчий (сукупність музично-естетичного досвіду, музично-виконавських умінь, творчої самостійності) та ціннісно-орієнтаційний компонент (ціннісні орієнтири особистості в галузі мистецтв) представлені в моделі формування фахової компетентності майбутнього вчителя музики [8]. Вітчизняними дослідниками розроблено оригінальні методики, зокрема, Т. Пляченко, розроблено компетентнісну модель учителя музики як керівника учнівського колективу [10], в якому виокремлено групи професійних компетенцій: особистісні, професійно-педагогічні та функціональні. Підкреслюються фахово необхідні якості особистості, що визначають траєкторію подальшого саморозвитку фахівця: «особистісні якості, здібності, індивідуальні психологічні особливості, стиль роботи, творчий імідж»; окрім того «професійно-педагогічні, які трактуються як «аксіологічні настанови», «фахово необхідні знання, уміння і навички», «володіння фаховими методиками»; функціональні, що пов'язані з практичною діяльністю майбутнього музичного педагога-керівника творчих колективів, у змісті яких досвід роботи, організаційна, комунікативна, педагогічна, координаційна, інтерпретаційна спроможність, володіння різними видами діяльності тощо».

Будь-яка діяльність людини повинна бути осмисленою, тому вважаємо необхідним уведення такої важливої складової як рефлексивна, адже музично-виконавське мислення здійснює еволюційну місію, сприяє особистісному зростанню. Кожен фахівець у вокально-виконавській сфері проходить шлях пізнання музичних явищ, долає складність в осягненні сутності цих явищ, формує власне відношення до них та трансформує їх у власній свідомості, утворюючи неповторний світ глибоко осмислених явищ, що дає можливість висловити власні почуття у процесі вокального виконавства, ретранслюючи авторські ідеї як власний витвір художньо-озвученого унікального й неповторного творчо-комунікативного акту – виконання вокального твору.

Аналіз численних наукових джерел з проблеми дослідження, дозволяє зробити деякі узагальнення, а саме: вокально-виконавська компетентність – це інтегрована особистісна якість майбутнього вчителя музичного мистецтва, що сприяє особистісному й фаховому зростанню, відкриває додаткові можливості до публічного виконавства та художньо-інтерпретаційної діяльності, готовності до проведення новаційної діяльності вчителю вокалісту виконавцю. Щодо структури вокально-виконавської компетентності майбутніх учителів музики, вважаємо доцільно виокремити такі компоненти: мотиваційно-спрямований; знаннево-іноваційний; виконавсько-креативний. Мотиваційно-спрямований компонент співвідноситься з критерієм: міра фахової вмотивованості до вокально-виконавської діяльності та показниками: наявність потреби до вокального виконавства; здатність до фахової самореалізації та використання засобів вокального виконавства. Знаннево-іноваційний компонент, критерій – ступінь фахової спрямованості у сфері вокального мистецтва, показники: вільне володіння фаховим тезаурусом вокального виконавства; уміння ефективного застосування інформаційних технологій. Вокально-креативний компонент; критерій – міра усвідомлення значущості вокального виконавства майбутніх учителів музичного мистецтва, показники: вільне володіння мовленнево-виконавським апаратом; уміння імпровізаційного розкриття художнього образу вокального твору.

У **висновках** доцільно зазначити, що в наступних публікаціях будуть представлені наукові підходи дослідження: аксіологічно-когнітивний, особистісний, творчий, інноваційно-індивідуальний, які виявляють особливі ознаки діяльності вчителя музики-новатора, компетентного вокаліста-виконавця, здатного проводити інноваційну музично-педагогічну діяльність. Як зазначається у дослідженні К. Завалко: «сутність поняття «інноваційна діяльність» відображає особливості процесу оновлення, внесення нових елементів у традиційну систему освітньої практики... органічно включає в себе характеристику індивідуального стилю діяльності педагога-новатора. Інноваційна діяльність передбачає вищий ступінь педагогічної творчості, винахідництво в педагогічній практиці, що спрямоване на формування творчої особистості, враховує соціально-економічні та політичні зміни в суспільстві й проявляється в цілепокладанні, визначенні мети, завдань, а також змісту і технологій інноваційного навчання» [3, с.55]. Узагальнюючи деякі авторські визначення сутнісної характеристики інновації, вважаємо доречним підтримати наукову думку щодо *принципової новизни* інновації.

В дослідженнях сучасних науковців можна прослідкувати інновації, які, дозволяють будувати майбутнє у відповідності з існуючими тенденціями, а також, інновації, які збагачують практику, а також зазначається про необхідність «тиражування інновації – введення її в масову практику, в підготовку носіїв

інноваційної діяльності, що є підставою для створення мережі майданчиків експериментального типу... Де одним з організаційних механізмів моделі може стати процес «тиражування продуктів і підготовки нових носіїв інноваційної діяльності» [3, с. 61], що важливо для нашого дослідження під кутом зору проекції на результат сформованості вокально-виконавської компетентності у інноваційній діяльності вчителя-новатора здатного до ретрансляції культурних цінностей вокального мистецтва у освітній простір фахової самореалізації закладів середньої та спеціальної музичної освіти. Ми продовжуватимемо розробляти авторську модель формування вокально-виконавської компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва, торуючи шлях студентам, магістрантам, аспірантам факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського, до новацій у музичній педагогіці.

Література

1. Горбенко О. Б. Формування музично-виконавської компетентності майбутнього вчителя музики в процесі фахової підготовки: автореф. дис. ... канд. пед. наук; 13.00.04 / О. Б. Горбенко. – Кіровоград, 2010. – 21 с.
2. Гмиріна С. Мережко Ю. Формування етнокультурної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва у вищій школі // *Pedagogical and psychological science and education: transformation and development vectors: Collective monograph. Vol. 2. Riga, Latvia* : “Baltija Publishing”, 2021. – 362 p., с.25-30.
3. Завалко К. Педагогічна інноватика в теорії та практиці музичної освіти: [монографія] / К.В. Завалко: Друкарня "Черкаський ЦНП", - 2013. – 520 с.
4. Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01. 07. 2014 [Електронний ресурс] // Вища освіта : інформаційно-аналітичний портал про вищу освіту в Україні та за кордоном [сайт]. – Режим доступу: <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu>.
5. Кузьмічова В.А. Особливості формування іміджу студентів факультету мистецтв народно-пісенної творчості. Педагогіка та психологія, 53, с.113–118.
6. Кузьмічова В. А. Компетентність майбутніх учителів музичного мистецтва в класі «постановка голосу» / В. А. Кузьмічова // *Professional Art Education*. – 2021. – Vol. 2, № 1. – С. 28–34.
7. Лі Чуньпен. Особливості вокального розвитку майбутніх учителів музики у навчальній діяльності. /Лі Чуньпен // *Науковий вісник Південоукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського*. – Збірник наукових праць. – № 7-8. – Одеса: ГІНПУ імені К.Д. Ушинського, 2012. – 288 с.
8. Михаськова М.А. Формування фахової компетентності майбутнього вчителя музики: дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / М.А. Михаськова. – К., 2007. – 228 с.
9. Овчаренко Н.А. Професійна підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально-педагогічної діяльності: методологічний аспект / Н. А. Овчаренко // *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету*. Серія: Педагогічні науки. – 2016. – Вип. 137. – С. 263-266. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2016_137_65
10. Пляченко Т. М. Компетентнісна модель у структурі фахової підготовки майбутнього вчителя музики [Електронний ресурс] / Т. М. Пляченко. – Режим доступу : http://elibrary.kubg.edu.ua/570/1/T_Plyachenko_Kompetentnisna%20model.pdf.

Про автора:

Янь Інши, аспірант факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського НПУ імені М.П. Драгоманова. <https://orcid.org/0000-0003-2196-9008>

Yang Yin Shi

Formation of vocal performance competence of future teachers of musical art, as a significant component of new format specialists' training

The article highlights the current problem of modern art pedagogy – the formation of vocal performance competence of future teachers of musical art, as a significant component of the training of specialists of the new format. Different scientific views on the specifics and components of vocal

performance were considered and, accordingly, a number of significant factors of competence formation in the chosen direction of training specialists of the new format were identified. Today, there is an increased demand of society for obtaining higher education, and therefore, the main task of all national education systems, in particular higher education in Ukraine, is to provide educational services to all who seek it, without exception. Acquiring competences by a person who seeks to develop and self-assert will help to prove oneself more effectively in the professional sphere. Important components of professional competence include: social (a person's ability to build strategies for interaction with people); informational (the ability to analyze, process and transmit information directly and with the help of modern information technologies) and presentational (the ability to successfully present (represent) the results of one's professional activity). Groups of professional competences have been identified personal, professional-pedagogical and functional professional competences. The interpretation of musical and performing competence is analyzed; the author's models of competence formation of specialists in the art sphere were analyzed. The key factors of vocal performance competence of future teachers of musical art were singled out; the scientific search for the definition of the interpretation of vocal-performance competence made it possible to single out the following components of the structure of the formation of vocal-performance competence of future music teachers: motivational-directed; knowledge and innovation; executive and creative.

Keywords: musical competence, future music teachers, vocal performance competence, structure, components.

References:

1. Horbenko O. B. Formation of musical and performing competence of the future music teacher in the process of professional training: autoref. thesis ... candidate ped. sciences; 13.00.04 / O. B. Horbenko. – Kirovohrad, 2010. – 21 p.
2. Hmyrina S. Merezko Yu. Formation of ethnocultural competence of the future music teacher in higher education //Pedagogical and psychological science and education: transformation and development vectors: Collective monograph. Vol. 2. Riga, Latvia: "Baltija Publishing", 2021. - 362 p., p. 25-30.
3. Zavalko K. Z 13 Pedagogical innovations in the theory and practice of music education: [monograph] / K.V. Zavalko: "Cherkasky TsNP" Printing House, - 2013. - 520 p.
4. Law of Ukraine "On Higher Education" No. 1556-VII dated July 1, 2014 [Electronic resource] // Higher education: information and analytical portal about higher education in Ukraine and abroad [site]. - Access mode:
<http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu>.
5. Kuzmichova V.A. Peculiarities of the formation of the image of students of the faculty of folk and song creativity. Pedagogy and psychology, 53, pp. 113–118.
6. Kuzmichova V. A. Competence of future teachers of musical art in the "voice production" class / V. A. Kuzmichova // Professional Art Education. - 2021. - Vol. 2, No. 1. - pp. 28–34.
7. Li Chunpeng. Peculiarities of vocal development of future music teachers in educational activities. /Li Chunpen // /Scientific Bulletin of the South Uray National Pedagogical University named after K.D. Ushinsky. - Collection of scientific works. – No. 7-8. – Odesa: State Technical University named after K.D. Ushinsky, 2012. – 288 p.
8. Mykhaskova M.A. Formation of the professional competence of the future music teacher: diss... candidate. ped. Sciences: 13.00.02 / M.A. Mykhaskova. - K., 2007. - 228 p.
9. Ovcharenko N.A. Professional training of future music teachers for vocal-pedagogical activity: methodological aspect / N. A. Ovcharenko // Herald of Chernihiv National Pedagogical University. Series: Pedagogical sciences. – 2016. – Issue 137. - pp. 263-266.
Access mode: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2016_137_65
10. Plyachenko T. M. Competency model in the structure of professional training of a future music teacher [Electronic resource] / T. M. Plyachenko. – Mode
http://elibrary.kubg.edu.ua/570/1/T_Plyachenko_Kompetentnisna%20model.pdf.